

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság
www.gyogyszeresztortenet.hu
2018 augusztus 20.

BUDAPEST XI. és XXII. KERÜLETÉNEK
GYÓGYSZERÉSZTÖRTÉNETE 1950-IG

Szmodits László

BUDAPEST

2018

Bevezetés

Korábban a kerületet alkotó városrészek önálló községek voltak. A főváros XI. kerülete, a mai Újbuda. A létrehozását a XI-XIV. sorszámok alapján az 1930. évi XVIII. törvénycikk rendelte el. A XI. kerületi elöljáróság 1934. III. 1-én kezdte meg a működését. A kerület Szentimre-város néven működött 1950-ig. A városrészei: Albertfalva, Budafok, Budatétény, Dobogó, Gazdagrét, Gellért-hegy, Hosszúrét, Kamaraerdő, Kelenföld, Kelen-völgy, Kőérberek, Lágymányos, Madárhegy, Nagytétény, Őrmező, Örsöd, Péter-hegy, Pösinger-major, Sasad, Sas-hegy (1).

Ennek megfelelően a kerület területe az alábbiakban változott: 1942: 21,14 km². – 1960: 32,51 km². – 1980: 33,47 km² (2).

A kerület rövid története

Két bronzkori települést tártak fel 2013-ban Soproni út és a Hengerhalom út találkozásánál, melyek egykor a Duna-menti dombsor egyik magaslatán épültek. A korábbi a Kr. e. 2500 körül megtelepedett harangedényes kultúra falusi települése, a másik a Kr. e. 1200 körül élt urnamezős kultúra települése volt. Az ókorban a Kr. e. IV. századtól kezdve az eraviszkusok kelta törzse benépesítette a Dunántúlt. A Gellért-hegyen és annak a lejtőin állt a törzs gazdasági és vallási központja. A római bevonulás idején az eraviszkusok feladták a Gellért-hegyi oppidumot. Helyette a hegy lábánál építettek új települést, de egy részük a mai Albertfalvára költözött. A Mons Eraviscus a III. századig megtartotta a vallási jelentőségét. Albertfalván az I. század közepén egy palánkerőd létesült, de ez a III. század közepén elpusztult. Késői római (IV-V. század) temető került elő a Gazdagréti lakótelep építésénél. A római uralmat követő századokban egy longobárd (Albertfalva) és egy hosszú ideig használt avar temető (Kelenföld, Fehérvári út) tártak fel. Szent Gellért püspök 1046-ban a róla elnevezett hegy tövében halt vértanúhalált. A Kőérberek területén működött a XI-XII. században alapított Szent Szabina bencés kolostor, amely Kána faluban működött a XV. század végéig.

A mai Gellért-fürdőt tápláló gyógyvízről már XV. században is maradtak fenn feljegyzések. A török hódoltság idején is hasznosították ezt, mert itt állt Aga fürdője. A törökök a Gellért-hegyre is építettek egy palánkvárat, de a kerület többi része hosszú időre elnéptelenedett. A terület nagy része a török kiűzése után is sokáig ritkán lakott agrártelepülés volt. A Gellért-, a Sas-hegyen, a Péter- és Rupp-hegyen szőlőművelés folyt. A Lágymányos nagy részét 1870-ig, a befejezett gátépítéséig a Duna elmocsarasodott főága borította. A birtoklásáról az Albert Kázmér szász-tescheni hercegről elnevezett Albertfalva egy 1819. évi telepítéssel a századfordulóiig csak egy utcás falu volt. 1815-1849 között működött a Gellért-hegyi csillagvizsgáló. 1854-ben Julius Haynau ennek a helyére építtette a Citadellát, amelynek a célja a pesti lakosság megfélemlítése volt. A Gellért-hegy déli részén működött Entz Ferenc orvos kertészeti gazdasága, ahol gyógynövényeket is termesztettek. Ez a későbbi kertészeti felsőoktatás alapjául szolgált. Később ugyanitt működött a Kertészeti Egyetem (Ménesi út).

Az 1853-ben talált keserűgyógyvízre épült az Erzsébet gyógyfürdő Kelenföldön. Keserűvizet találtak

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság
www.gyogyszeresztortenet.hu
2018 augusztus 20.

az Őrmezőn 1854-ben, melyet Rákóczi Ferenc-, Viktória- és Ferencz József keserűvíz néven forgalmazták. A Hunyadi János keserűvíz az 1862-ben talált Őrsődön felfedezett forrásból eredt.

A városiasodás a XX. század elején indult meg az 1896-ban megnyílt Ferencz József híd (ma Szabadság híd) átadásával. A Műegyetem új campusa 1909-ben nyílt meg a Lágymányoson. A déli Duna parton ipari terület (gyárak) alakult ki. A tömegközlekedés fejlődését a Szent Gellért térről – később a Móricz Zsigmond körtérről -, Budafokig, majd Nagytétényig és Törökbálintig bővített HÉV 1899-es megindulása fémjelzte. Ezeket 1963-tól villamos-vonalakká szervezték át.

A két világháború közötti időben történt meg a Petőfi híd felépülése (1937), a kelenföldi vasútállomás pályaudvarra történő bővítése, valamint az ipari üzemek létrehozása. Ezek jelentősen felgyorsították a lakosság növekedését. Az 1960-as évektől kezdve több lakótelep (Gazdagrét, Kelenföld, Lágymányos, Őrmező) épült fel. Az 1960-as évek elején megújították a Feneketlen tó környékét, ahol parkot és filmszínházat hoztak létre. 1991-ben megnyílt a Gellért-hegy aljában a Szikla-kápolna. Felépült a Lágymányosi híd, külön korszerűsített vasúti híddal. A 4-es Metró pedig nagyon jó összeköttetést biztosít a Kelenföldi pályaudvar és a Keleti pályaudvar között (2).

A kerület népessége (2)

ÉV	LAKOSSÁG SZÁMA
1880	1200
1910	23500
1920	37025
1930	52337
1941	76668
1949	86804
1960	109124
1970	161437
1980	179860
1990	174509
2001	144441
2011	143165
2017	150978

Szent Gellért gyógyszertár

A gyógyszertár személyes üzleti jogát a 66759-1887. B. M. számú rendelettel Hidasi József gyógyszerész nyerte el. A gyógyszertár felállítási helyéül a rendelet a Gellért fürdőtől kifelé eső területet jelölte ki. A patika a mai Bartók Béla út 12. szám alatt nyílt meg 1887. december 21-én nyitott meg. A gyógyszertárat két ízben áthelyezték a 29. és a 19. szám alá. A gyógyszertár ma is működik Budai Szent Gellért Gyógyszertár néven a Bartók Béla út 19. sz. alatt. Tulajdonosai: 1893: Ekkert László, - 1897: Hagelmann Lajos, - 1906: Devarius István, - 1915: Pánczél Mihály, - 1918: Magyari-Kossa Gusztáv (1871-1956), - 1947: Dr. Magyari-Kossa József (†1969. I. 13.). (3).

Dr. Ekkert László junior (Adony, Fejér megye, 1861. IX. 9. – Budapest, 1942. III. 6.)

A szülőhelyén, apja, Ekkert László senior adonyi Megváltó gyógyszerésztárában volt gyakornok. A Budapesti Tudományegyetemen 1891-ben gyógyszerészi, 1899-ben gyógyszerészdoktori oklevelet szerzett. A katonai szolgálatát követően a budapesti Szent Gellért gyógyszerésztár tulajdonosa volt 1893-1897 között. Az egyetemen benn maradva előbb gyakornok (1899-1902), asszisztens (1902-1906), tanársegéd (1906-1909), adjunktus (1909-1931). 1933-ban nyugdíjazták, majd reaktiválták. Az analitikai kémia-gyógyszerészi kémia tárgykörben 1938-ban egyetemi magántanárrá habilitálták. 1940-től egyetemi rendkívüli tanár. Évtizedeken keresztül vezette a gyógyszerészhallgatók laboratóriumi gyakorlatait. Az életpályáját a gyógyszervegyületek kimutatására és meghatározására szentelte. A szerves vegyületek vizsgálatára színreakciókat dolgozott ki. 42 róla elnevezett kémiai vizsgálatot ismer a szakirodalom. Közülük a legismertebb a fenacetin savas hidrolízisét követő kálium-bikromátos oxidáción alapuló színreakciója. Új jodometriai meghatározásokat is kidolgozott (4).

Dr. Magyarai-Kossa József (Garammikola, Bars megye, 1901... - Budapest, 1969. I. 13.)

Apja, Magyarai-Kossa Gusztáv junior 1871-ben született a Vas megyei Jánosházán. Feltehetően a Kolozsvári Egyetemen szerzett gyógyszerészi oklevelet. Előbb, 1905-től a sümegi Megváltó gyógyszerésztár tulajdonosa volt. A Szent Gellért gyógyszerésztár tulajdonosa volt 1946-ig (†1956). A gyógyszerésztárban töltötte a gyakornoki idejét dr. Kedvessy György, a későbbi egyetemi tanár. A gyógyszerésztár saját gyógyszere volt a Veronal osztott porban. Fia, József előbb a budapesti Állatorvosi Főiskolán állatorvosi, a Szegedi Tudományegyetemen 1930-ban gyógyszerészi oklevelet is szerzett. Előbb alkalmazottként dolgozott a budapesti Szent Gellért gyógyszerésztárban. 1947-től felelős vezetőként volt a családi patika tulajdonosa. Az államosítás után alkalmazott volt egy XI. kerületi gyógyszerésztárban. Budapesten halt meg 1969. I. 13-án (5).

Szent Imre gyógyszerésztár

Kampis József gyógyszerész nyerte el a gyógyszerésztár személyes üzleti jogát a 26601-1910. B. M. számú rendelettel. A gyógyszerésztár a Bartók Béla út 56, illetve a Móricz Zsigmond körtér 8. szám alatt nyílt meg. Tulajdonosai: 1912: Nyilassy Ágost, - 1914: Szegő István, - 1931: Szegő László. – 1946-1950: özv. Szegő Istvánné felelős vezető és Szegő László üzlettárs (6).

Szent Kereszt gyógyszerésztár

Dr. Ternajgó József senior 1917-ben nyerte el a gyógyszerésztár személyes üzleti jogát a 103091-1917. B. M. számú rendelettel. A gyógyszerésztár a Gellért tér 1-2. szám alatt 1918. XI. 23-án nyílt meg. A fia, Ternajgó József junior 1937 végén átvette a családi gyógyszerésztár tulajdonlását. Az államosítás után a Verpeléti út 2. szám alatti gyógyszerésztár vezetője volt (ma Karinthy Frigyes út). (7).

Dr. Ternajgó József senior (Újarad, 1883. II. 18. – Budapest, 1937. XI. 21.)

A Budapesti Tudományegyetemen 1906-ban gyógyszerészi, 1907-ben gyógyszerészdoktori oklevelet szerzett. Az újaradi Szentháromság gyógyszertárban működött. A vármegyei törvényhatóságban is tevékenykedett. Budapestre távozott 1917-ben és elnyerte a Szent Kereszt gyógyszertár jogosítványát. Itt is jelentős közéleti munkát végzett a Budapesti Gyógyszerész Testület választmányi tagjaként. Fia, Ternajgó József junior és a lánya, Ternajgó Borbála is a gyógyszerészi pályán működtek.

Ternajgó József junior (Újarad, 1913. V. 21. – Budapest, 1991. III. 29.)

A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen 1935-ben szerzett gyógyszerészi oklevelet. Apja halála után átvette a Szent Kereszt gyógyszertár tulajdonlását. A gyógyszertár fogalmazta a Causyth tablettát az influenza és a reuma kezelésére. Az államosítás után gyógyszertárvezető volt a Móricz Zsigmond körtér és a Karinthy Frigyes út sarki ügyeletes gyógyszertárban (8).

Szeretet gyógyszertár

Fabritius Henrikné, báró Syntinis Iona 1890. I. 10-én született a Szatmár megyei Nagybányán. A Budapesti Tudományegyetemen 1913-ban szerzett gyógyszerészi oklevelet. 1922-ben 43984-1922. N. M. M. számú rendelettel nyerte el a gyógyszertár személyes üzleti jogát. A gyógyszertár Kelenföldön, a Bartók Béla út 148. szám alatt nyílt meg. A gyógyszertárat az államosításig vezette. A későbbi sorsa ismeretlen. A férje, Fabritius Henrik (†1953. III. 16.) is gyógyszerész volt (9).

Liziói Szent Teréz gyógyszertár

A gyógyszertár személyes üzleti jogát Pocskay Béla nyerte el a 61011-1927. N. M. M. számú rendelettel. A gyógyszertár 1929. I. 5-én nyílt meg a Fehérvári út 82. szám alatt. 1941-től Kiss Sándorné, Ruff Terézia volt a tulajdonos. Az államosítás után Nagytétényben lett gyógyszertárvezető (10).

Arany Sas gyógyszertár

A gyógyszertár személyes üzleti jogát Remetey Fülepp Dezső nyerte el a 40350-1929. N. M. M. számú rendelettel. 1930. II. 4-én nyílt meg a gyógyszertár a Zsombolyai út 7. szám alatt. Innen átkerült a Lenke tér 4. szám alá (ma Etele tér). Erdélyi Dezsóné, Berkes Rozália lett a tulajdonos. 1945-1950: Erdélyi Dezső (11).

Szent Antal gyógyszertár

A gyógyszertár személyes üzleti jogát a 40505-1929. N. M. M. rendelettel Beretzy Béla (†1945. XI. 20.) nyerte el. A gyógyszertár 1930. V. 2-án nyílt meg a Budafoki út 10. szám alatt. Később üzlettársként kapcsolódott be a gyógyszertár működésébe dr. Tombor Jenő. 1941-től már ő volt a tulajdonos. 1946-tól a lánya, dr. Beke Gézáné, Tombor Valéria volt a tulajdonos az államosításig (12).

Dr. Tombor Jenő (Nyitra, 1880. III. 3. – Budapest, 1946. VII. 25.)

A pályáját katonai kiképzéssel kezdte. Előbb elvégezte a Ludovica Akadémiát, majd a bécsi had-apród iskolában tanult. Részt vett az I. világháborúban, mint vezérkari ezredes. A Tanácsköztársaság idején Stromfeld Auréllé szervezte a felvidéki hadműveleteket. A Tanácsköztársaság bukása után letartóztatták, majd a bíróság felmentő ítélete ellenére elbocsátották a hadseregtől. A Pázmány Péter Tudományegyetemen 1930-ban gyógyszerészi, 1931-ben gyógyszerészdoktori oklevelet szerzett. Az 1930-as években Bajcsy-Zsilinszky Endre Szabadság lapjának belső munkatársaként dolgozott. Gyógyszerészként a budapesti Szent Antal gyógyszertárban működött, 1941-től tulajdonosként. Így elkerülte a nyilasok üldözését. 1945 után rehabilitálták és 1945. XI. 15-től honvédelmi miniszter volt. A Független Kisgazdapárt országgyűlési képviselője is volt (13).

Három király gyógyszertár

A gyógyszertár személyes üzleti jogát Balás Árpád nyerte el. A gyógyszertár 1937-ben nyílt meg a Fehérvári út 21. szám alatt. Az államosításig volt a gyógyszertár élén (14).

Irgalmas szeretet gyógyszertár

A gyógyszertár személyes üzleti jogát dr. Abay-Nemes Gyula nyerte el. A gyógyszertár a mai Villányi út 86. szám alatt nyílt meg 1937-ben. Az államosításig volt a gyógyszertár tulajdonosa (15).

Dr. Abay-Nemes Gyula (Dunaföldvár, Tolna megye, 1876. IX. 24. – Paks, 1952. VII. 7.)

A Budapesti Tudományegyetemen 1899-ben gyógyszerészi, a Kolozsvári Egyetemen 1912-ben gyógyszerészdoktori oklevelet szerzett. A pályáját a siófoki Szentlélek gyógyszertárban kezdte. Több helyen bérelt gyógyszertárat 1901-1925 között. Közben 1920-1924 között a Gyógyszerészi Értesítő főmunkatársa volt. A paksi Remény gyógyszertárat 1925-től, 1932-től Nagykőrösön, majd 1935-től a miskei Szent Szilveszter gyógyszertárat bérelte. A fővárosban letelepedve az Irgalmas Szeretet gyógyszertár tulajdonosa volt 1937-től az államosításig. Jelentős gyógyszerésztörténész volt. Felkutatta a magyarországi irgalmas-rendi és jezsuita-rendi gyógyszertárak történetét. Nagyon pártolta Kazay Endre tevékenységét. Shakespeare és Ibsen drámáinak az orvos és gyógyszerész szereplőiről is sokat értekezett. Fia, Abay-Nemes Károly (1918-1977) és az unokája, Konrádné, Abay-Nemes Éva is gyógyszerész (16).

Szent Klára gyógyszertár

A gyógyszertár személyes üzleti jogát Tevely Béla (†1972. X. 13.) nyerte el a belügyminiszter 293407-1939. B. M. számú rendeletével. Az államosításig volt tulajdonos. A gyógyszertár 1939. VII. 21-én nyílt meg a Bartók Béla út 51. szám alatt. Az államosítás után alkalmazottként működött (17).

Albertfalva

Ez a település ókori eredetű. Itt egy római tábor működött a III. századig. A HÉV-közlekedés elindulásával megindult az iparosítás a XX. század elejétől. Csak 1950-ben lett a XI. kerület része (18).

Megváltó gyógyszertár

Ezt a gyógyszertárat 1918-ban alapította Keresztény János gyógyszerész az Erzsébet királyné 8. szám alatt. A gyógyszertárat a II. világháború befejeződése után a fia, Keresztény Gyula az államosításig birtokolta. A gyógyszertár bérlője volt Pafféri Lajos 1944-ig (19).

Budafok (Promontor)

Ez Nagytétényvel együtt római kori település volt, a török idők után pedig virágzó mezőváros. A XIX. században már szőlőművelés és gyáripar alakult itt ki (20).

1. Szentlélek gyógyszertár

A gyógyszertárat a vármegyei közgyűlés hozta létre a 170/1824. számú határozatával. A gyógyszertár alapítója Czine Antal volt, aki az egykori Beniczky Ferenc és Irén utca sarkán nyitotta meg. 1863-tól már csak az özvegyet találjuk a patika élén. Bérlők: 1861: Tamássy Endre kezelő, - 1868: Jaksits Antal, - 1873: Kresintzky Márton. – Tulajdonos: 1886: Eiszdorfer József, - 1891: Nickel Ödön. - Bérlő: Czurda Vilmos 1903-ig. – Tulajdonosok: 1900: Paazig Oszvaldné. – 1904: Czeffner Gyula, - 1908: Hollé Géza, - 1912: Tamássy Flóris, - kezelők: Tamássy Dezső, - 1920: Görögh Péter Imre, - 1922: Vértessy Sándor, - tulajdonos: 1944-1950: Fehér István (21).

2. Kígyó gyógyszertár

Ezt 1903-ban Schneeberger Ottó nyitotta meg a Kossuth Lajos út 99-ben. – 1908: Hoffner Ernő. – 1910: Batáry István, - 1912: Tahon Ottó, - 1918-1948: Varsányi Béla, - 1948-1950: Krausz Endréné, - kezelő: Gonda Pál (22).

3. Órangyal gyógyszertár

Budafok Kelenvölgyi városrészében, a Nádor utca 56. szám alatt dr. Csernátony Zoltán 1920-ban nyitotta meg a gyógyszertárat. – 1930: Kiss József, - 1937: özv. Kiss Józsefné, - kezelő: Kiss Péter. – 1940-1950: Kádós Tibor (23).

Dr. Csernátony Zoltán 1891-ben született Erdélyben. A Kolozsvári Egyetemen gyógyszerészi, 1914-ben gyógyszerészdoktori oklevelet szerzett. Dr. Fabinyi Rudolf egyetemi tanár intézetében tanár segédként működött. Mellette a Kolozsvári Vegykísérleti Állomás vegyésze. 1918-ban elhagyta Erdélyt

és Budapestre költözött. Előbb, 1920 elején a Brázay-féle Vegyészeti és Kozmetikai Gyár vezetője. Gyógyszertári jogosítványt nyert Budafok-Kelenvölgyben. Gyógyszertárát 1920. VIII. 12-én nyitotta meg. Részt vett a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület munkálataiban. Számos kémiai, gyógyszerészeti és szakmapolitikai közleménye jelent meg a szaklapokban. A „Magyar Gyógyszerész” szaklap főmunkatársa volt. Fiatalon, 1928. III. 19-én halt meg (24).

Budatétény

Ez a település még a XVIII. században puszta volt szántókkal és szőlőkkel. A XIX. században lassan nyaralóhellyé alakult át. 1873 óta önálló község volt. 1950-től lett a XI. kerület része (25).

Szent Szív gyógyszertár

1934-ben Kajdacsy Pál nyert gyógyszertári jogosítványt (Gyógyszerészi Közlöny, 1934. 10. szám, 154). A gyógyszertár Szent Szív néven nyílt meg az Iskola utca 4. szám alatt. Kajdacsy 1945-ben meghalt. A gyógyszertár tulajdonosa a felesége lett az államosításig. A felelős vezető Láposy Károly volt 1950-ig. (26).

Nagytétény

Az ókori római korszak után a lakosság halászatból, vadászatból és állattartásból élt. A szőlőtermesztés is hamar uralkodóvá vált. A XV. században mezőváros lett. A XV. századi várkastélyt 1720-1731-ben újjáépítették. Többszöri átalakítás után 1810-ben nyerte el a mai formáját. Ez ma a Nagytétényi Kastélymúzeum. 1873-ban lett nagyközség. 1950-ben lett a kerület része (27).

Szentlélek gyógyszertár

A település egyetlen gyógyszertárát 1885-ben Gründl Tivadar alapította meg. A gyógyszertár egy év múlva nyílt meg. A Gyógyszerészi Zsebnaptárak elhagyták sajnos a gyógyszertár valódi helyét. Így nem tudjuk, hol működött. – Tulajdonosok: 1888: Pálmai József, - 1898: Muricz J. Géza, - 1901: Csere József, - 1904-1950: Fáy Ignác (28).

Gründl Tivadar (Bártfa, Sáros megye, 1851... - Budapest, 1907. II. 26.)

A Budapesti Tudományegyetemen 1874-ben szerzett gyógyszerészi oklevelet. 1885-ben gyógyszertári jogosítványt nyert. A nagytétényi Szentlélek gyógyszertár tulajdonosa volt 1885-1888 között. Ezt követően a Pest megyei vadkerti Megváltó gyógyszertár tulajdonosa lett. 1901-ben a paksi Szentháromság gyógyszertár tulajdonosa volt. Itt készítette és forgalmazta a „Gründl-féle bajuszpedrő Paks” készítményét. Súlyos betegségben halt meg (29).

Gyógyszertárak száma

1984: 12 gyógyszertár, - 2002: 28 gyógyszertár, - 2017: 36 gyógyszertár. Ez azt jelenti, hogy 2017-ben 4139 lakos jutott egy gyógyszertárra.

A Tétényi kórház története

A mai kórház helyén, a XIX. század második felében és a XX. század első felében az Erzsébet Sósfürdő gyógyüdülő működött. 1850 körül itt keserűvíz-forrásokat fedeztek fel. Unger Ferenc, aki 1844-től a budavári Arany Sas gyógyszertár tulajdonosa volt, itt gyógyvíz-fürdőt épített. A keserűvíz a szorulás, a gyomor- és vastagbélhurut, a nőgyógyászati panaszok, valamint a csúsz és a köszvény kezelésére szolgált. Unger halála (1865) után Reiner Ármin bérelte a gyógyüdülőt. 1881-ben Mattoni Henrik új fürdő épületet hozott létre, amely a XX. században is jól működött Szent Imre kórház néven. 1950-ben, már 360 ágyas állami kórház létesült itt, amely később tovább jelentősen bővült. 1985-ben 1134 volt az ágyszáma. Gyógyszertára ma is működik (30).

Irodalom

1. Budapest Lexikon. Akadémiai Kiadó, Budapest, II. kötet, 520 (1993)
2. hu.wikipedia.org/wiki/Budapest_XI._kerulete
3. Sztankai István: A gyógyszerészetre és a budapesti gyógyszertárakra vonatkozó adatok. Budapest, 256 (1935)
4. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Értesítője. 18, 5, 327-332 (1942)
5. Gyógyszerészet, 13, 4, 155 (1969)
6. Sztankai István: i. m. 256
7. Sztankai István: i. m. 256-257
8. Péter H. Mária: Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai. Kolozsvár, II. kötet, 380-381 (1993)
9. Sztankai István: i. m. 257
10. Sztankai István: i. m. 257
11. Sztankai István: i. m. 257
12. Sztankai István: i. m. 257
13. Zalai Károly: A magyar gyógyszerészet nagyjai. Galenus Kiadó, Budapest, 84 (2001)
14. Gyógyszerészi Közlöny, 52, 16, 254 (1936)
15. Gyógyszerészi Közlöny, 54, 5, 82 (1938)
16. Zalai Károly: i. m. 78
17. Gyógyszerészi Közlöny, 55, 5, 90 (1939)
18. Budapest Lexikon, i. m. I. kötet, 26-27
19. Horváth László: A gyógyszerészet megjelenése és fejlődése Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság
www.gyogyszeresztortenet.hu
2018 augusztus 20.

- északi kerületében. Budapest, Gyógyszerészdoktori értekezés. 49-50 (1993)
20. Budapest Lexikon. i. m. I. kötet, 161-162
 21. Horváth László: i. m. 50
 22. Horváth László: i. m. 51
 23. Horváth László: i. m. 51
 24. Magyar Gyógyszerész, Budapest, 2, 12, 3 (1928)
 25. Budapest Lexikon: i. m. 273
 26. Horváth László: i. m. 53
 27. Budapest Lexikon: i. m. 174
 28. Horváth László: i. m. 51-52
 29. Tolnai Megyei Közérdek, Szekszárd, 3, 5, 5 (1907)
 30. www.szentimrekorhaz.hu/korhazunkrol/korhazunktortenete.html